

KOLOSSENZEN

Kern

In Kolosse wonen mensen overal vandaan. Paulus richt zijn brief aan de gelovigen onder hen, die door de vele verschillende religies om zich heen door de bomen het bos niet meer zien en zich afvragen of ze het wel goed doen. In de streng gereformeerde wereld verscheen in de jaren negentig een boekje onder de titel: Het is ingewikkeld geworden (Dr.ir. J. Blaauwendraad).

Tegenover alle religie - zelf (*vol*)doen - zet Paulus *relatie*. Zonder inspanningen van onze kant zijn wij dankzij Jezus verbonden met de hemel en die verbondenheid inspireert ons om goed te doen.

Kerntekst

Paulus benadrukt dat onze focus niet op al die menselijke bedenksels moet liggen, maar op Jezus: 'Als jullie nu met Christus uit de dood zijn opgewekt, streef dan naar wat boven is.' (3:1) Kijk wat je hebt, in de hemel, in Christus. En laat je daardoor inspireren om goed te doen: 'Doe alles wat je zegt of doet in de naam van de Heer Jezus, terwijl je God, de Vader, dankt door Hem.' (3:17)

Uitgelicht

De gemeente in Kolosse

Kolosse ligt in Turkije, met de stad Laodicea op een kruispunt van wegen. Mensen uit allerlei streken hebben er hun eigen cultuur en geloof meegebracht. Grieken en Romeinen, die de nadruk leggen op dat wat er is tussen hemel en aarde, op het onzichtbare, waartussen we overeind moeten zien te blijven. Joden, met hun eigen traditie vol regels. Het heidendom, ook religieus, want gericht op respect voor de natuur (bij Kolosse zijn warmwaterbronnen).

Volheid

Alle religies zoeken naar een manier om de *volheid* te bereiken. Door kennis over de zichtbare en onzichtbare dingen (Grieken en Romeinen). Door regels over eten en bepaalde dagen (Joden). Door het aanbidden van de schepping (heidendom).

Mensen hebben graag duidelijke regels, maar het zijn allemaal eigen, menselijke bedenksels. (2:8,16,18,20-21,23). Lukt het wel om hiermee de *volheid* te bereiken?

Paulus benadrukt dat de gelovigen al die dingen waarmee de omgeving hen lastig valt, al hebben. De *volheid* is al in Jezus naar hen en ons toegekomen. Daarom hoeven we niet verkrampd en wanhopig bezig te zijn. Maar mogen we ons in de vrijheid van Christus, *vol* inzetten voor de ander en voor de aarde. Jezus is de eerste en Hij heeft alles met zich verzoend. Hij is de alpha en de omega. Dat haalt de spanning er bij ons vanaf. Hoe wettischer je leeft, hoe moeilijker het is om goede dingen te doen.

Loflied

In de brief staat dit loflied over Jezus (1:15-20), waarin Paulus bezingt hoe alomvattend en alles overstijgend Hij is:

Beeld van God, de onzichtbare, is Hij, eerstgeborene van heel de schepping.

In Hem is alles geschapen, alles in de hemel en alles op aarde,
het zichtbare en het onzichtbare, vorsten en heersers, machten en krachten,
alles is door Hem en voor Hem geschapen.

Hij bestaat vóór alles en alles bestaat in Hem.

Hij is het hoofd van het lichaam, de kerk.

Oorsprong is Hij, eerstgeborene van de doden, om in alles de eerste te zijn.

In Hem heeft heel de volheid willen wonen
en door Hem en voor Hem alles met zich willen verzoenen,
alles op aarde en alles in de hemel,
door vrede te brengen met zijn bloed aan het kruis.

Relatie tegenover religie

Religie

Paulus is niet onder de indruk van de verschillende religies en alle religieuze regeltjes in Kolosse.

Wat is je bron om lief te hebben? Moeder aarde? Daar red je het niet mee, ook zij is uitgeput en moet worden gered.

En als je denkt aan de onzichtbare dingen tussen hemel en aarde, verdwaal dan niet tussen al die planeten, engelen, sterrenbeelden, etc. maar 'Zoek de dingen van Boven – waar Christus is. (3:1)

De superreligieuze mensen in Kolosse staan zich erop voor, dat ze zich van van alles onthouden. Paulus komt met een heel andere onthoudingslijst: 'Ontucht, zedeloosheid, hartstocht, lage begeerten en ook hebzucht - want hebzucht is afgoderij - woede en drift, vloeken en schelden. (3:5,7)

Religieuze regels zijn regels waaraan niemand iets heeft en die bedoeld zijn voor zelfbevrediging. Door zich aan hun zelf opgelegde regels te houden voelt men zich superieur, maar daarnaast ook altijd onzeker: is het wel genoeg, doe ik wel goed?

Ook in onze tijd zie je dit bij streng religieuze mensen en kerken. De duivel is er blij mee.

Relatie

Tegenover al deze religie zet Paulus *relatie*:

'Omdat God jullie heeft uitgekozen, omdat jullie zijn heiligen zijn en Hij jullie liefheeft, moet je je kleden in innig medeleven, in goedheid, bescheidenheid, zachtmoedigheid en geduld. Verdraag elkaar en vergeef elkaar als iemand een ander iets te verwijten heeft; zoals de Heer jullie vergeven heeft, moeten jullie elkaar vergeven. En bovenal, kleed je in de liefde, dat is de band die jullie tot een volmaakte eenheid maakt. Laat in uw hart de vrede van Christus heersen, want daartoe zijn jullie geroepen als de leden van één lichaam.' (3:13-15)

Uit de *relatie*, de verbondenheid met God volgen nieuwe regels. Geen religieuze, maar concrete relationele en sociale regels, voor de onderlinge omgang. Dit is niet ingewikkeld.

Verbondenheid

Jezus is ons Hoofd, wij zijn het zichtbare lichaam van Hem op aarde, verbonden met de hemel. Die verbondenheid helpt ons in onze *relatie* met de ander, niet de religieuze regeltjes.

Kijk eerst wat je hebt - het goede komt naar je toe. En doe van daaruit wat je kunt - doe er iets goeds mee (gebiedenderwijs). Voor de medemens en ook voor de wereld en de natuur om ons heen.

De *volheid* waarnaar mensen streven, is er al, door de verbondenheid met Jezus. In Hem is alles er al en in Hem hebben we alles al. Zijn invloed is kolossaal.

Gevangen

Paulus roept op om te blijven bidden, 'ook voor ons, dat God deuren voor ons opent om het mysterie van Christus te verkondigen, waarvoor ik gevangen zit'. (4:3) Religie sluit bij mensen aan. *Relatie*, wat van God komt, ervaren mensen als bedreigend en willen ze uitschakelen, opsluiten. Zodoende is Paulus' gevangenschap een bewijs dat het mysterie van Jezus, in wie de *volheid* heeft willen wonen en die alles met zich heeft verzoend, waar is.

Opgemerkt

Karl Barth zegt: 'Alle religie is heidendom.' Bij religie moet je het zelf doen, religie is van beneden naar boven. Dat is niet de weg van de Bijbel. Die is dat Boven naar beneden komt, de beweging van Jezus. Alles wat niet van boven naar beneden komt, is heidendom.